

ROB BOSBOOM

‘JE PROBEERDE HET VEGE LIJF TE REDDEN’

HET OPTREDEN VAN DE ROLLING STONES IN HET KURHAUS,
GEZIEN DOOR DE OGEN EN DE LENS VAN FOTOGRAAF ROB BOSBOOM

‘Eén exclusief optreden van Europa’s meest grandioze Beat-groep.’ Met die omschrijving prezen de affiches van muziek-promotor Paul Acket het eerste Europese concert van de Rolling Stones aan, in de grote zaal van het Kurhaus in Den Haag. Het was inderhaast georganiseerd, de band had in de maand ervoor net zijn eerste grote hit met het door Bobby en Shirley Womack geschreven *It’s all over now*.

1. Aankomst op Schiphol.

Op zaterdagmorgen 8 augustus 1964 om halfelf arriveerden de bandleden op Schiphol. Onder de fotografen die klaarstonden om hun aankomst vast te leggen, was freelancer Rob Bosboom (1940 - 2017). Ook hij kon niet vermoeden dat het aangekondigde optreden zou uitlopen op een culturele aardbeving waarvan de naschokken nog jaren nadien tot ver buiten Den Haag voelbaar zouden zijn. Bij het afdalen van de vliegtuigtrap kregen de Rolling Stones kruiken Bols in de

handen gedrukt door Jaap Stamer, publiciteitsman van hun platenmaatschappij Phonogram. Ook later tijdens de persconferentie op de luchthaven – géén vragen over lang haar, verzocht presentator Herman Stok – staat de sterkedrank prominent in beeld. Waarschijnlijk een privé-actie van Stamer, nam Bosboom aan: “O, dat regel ik wel,” op die manier. Vond ik ook niet gek. Zij wel. Dat kun je ook aan die foto’s zien. “What’s this?” vroeg Mick Jagger stomverbaasd. “Dutch gin,” zal ze wel zijn uitgelegd. De Stones waren toen nog zo makkelijk als wat, maar aan Mick Jagger kon je toch duidelijk merken dat hij “de man” was. Vond ie zelf ook. Absoluut. Hij was de baas, de leider van de Rolling Stones. Je had wat moeilijker contact met hem. Beetje uit de hoogte. In Amsterdam zou je het kapsones noemen.’

Na de persconferentie loodste het publiciteitscircus door naar Den Haag, waar de Rolling Stones waren ondergebracht in het inmiddels afgebroken Hotel Terminus bij treinstation Hollandsche Spoor. Tijdens een kort verblijf in het hotel signeerde de groep een honderdtal exemplaren van hun nieuwe single *It’s all over now* voor de eigenaresse van Radio Bolland, een nabijgelegen platenzaak aan de Stationsweg. Zittend op bed, in aanwezigheid van Anton Witkamp, persmedewerker van Phonogram, en met Rob Bosboom als enige fotograaf.

Bosboom: ‘Gek eigenlijk, in die tijd kon je de Rolling Stones boeken en ze in een armoedig hotel onderbrengen. Het moest op een koopje. Maar ik heb ze daar niet over horen klagen. Ze vonden het wel gewoon, geloof ik. Ze waren nog amper buiten Engeland geweest. Alles was nieuw voor ze.’

Met twee van de Stones, Brian Jones en Charlie Watts, en hun manager Andrew Loog Oldham gingen Witkamp en Bosboom daarna de stad in. ‘We baarden veel opzien,’ herinnerde Witkamp zich later. ‘Niet omdat ze de Rolling Stones waren – daar hadden de meeste mensen nog niet van gehoord – maar omdat ze zulk lang haar hadden.’ Toch werden de bandleden wel degelijk herkend, volgens Bosboom: ‘Brian Jones was erg ijdel en vond het heerlijk om herkend om

2. Persconferentie, Schiphol.

3. Persconferentie, Schiphol. Herman Stok, Mick Jagger en Keith Richards.

4. Theriasstraat, voor het kantoor van organisator Paul Acket.

5. Hotel Terminus, Den Haag.

6. Mick Jagger en Ian 'Stu' Stewart, repetitie in het Kurhaus.

7. Repetitie in het Kurhaus, Mick Jagger.

te worden. Echt een aardige jongen. Misschien wel te aardig voor die band. Charlie Watts was de meest normale van het stel. Een buitenbeentje. Dat wist ie zelf ook wel. Hij kwam uit de reclame. Iemand met wie je een normaal gesprek kon voeren. Waar Mick Jagger en de anderen toen gebleven zijn, weet ik niet.'

De overige drie waren in elk geval weer present toen er foto's gemaakt moesten worden in de Theresiastraat in het Bezuidenhout, voor het kantoor van impresario Paul Acket, organisator van het optreden in het Kurhaus en oprichter van het 'maandblad voor teenagers' *Muziek Express*. De opstelling toont duidelijk de hiërarchie binnen de groep: Jagger in het midden, geflankeerd door Brian Jones en Keith Richards, en met Charlie Watts en Bill Wyman op de vleugels. Ook werd er die middag nog gerepeteerd in het Kurhaus. In een ontspannen sfeer, volgens Bosboom, met af en toe een korte pauze. Het is stilte voor de storm.

Herman Stegeman, een collega-fotograaf van Bosboom, houdt het die middag voor gezien, in de overtuiging dat de buit binnen is. Bosboom: 'Hij werkte voor fotograaf Bob van Dam, die ook veel deed in de platenbusiness. Herman zei: "Nou, ik heb het wel" en hij ging naar huis. Daar hebben we hem nog vaak mee geplaagd en zijn baas zal hem wel op zijn donder hebben gegeven.' De affiches beloofden dat het concert ook een 'voortreffelijk voorprogramma' zou hebben. Organisator Paul Acket was op zijn hoede, omdat er bij eerdere optredens van de Rolling Stones opstootjes zijn geweest. De bedoeling was dat er van het voorprogramma een kalmerende werking zou uitgaan op de heethoofden. Verder had Acket zelf voor een knokploeg van vijf bodyguards gezorgd, waren er zes rechercheurs in de zaal en een inspecteur op het toneel, en zaten in de kelder tien agenten in uniform gereed op in te grijpen. Er kon weinig misgaan, zo leek het. Maar dat was buiten het Haagse publiek gerekend.

Het voorprogramma bestond uit plaatselijk talent zoals The Telstars en The Ricochets (met Rudy Bennett en Robbie van Leeuwen), maar ook een Rotterdamse bandparodist die

twee weken eerder de talentenjacht Nieuwe oogst had gewonnen: Adri Kyvon, optredend als 'André van Duyn', zoals de naam toen nog werd gespeld. Laatste groep voor de pauze is The Fouryo's. Hun Nederlandstalige *close harmony* had een averechtse uitwerking op het publiek dat vond dat het lang genoeg op de hoofdattractie heeft gewacht. Het viertal werd uitgejouwd en bekogeld met wat er zoal voor handen was – zelfs eieren en tomaten, volgens de overlevering.

Toen het dan eindelijk zover was en de Stones na de pauze *Walking the dog* inzette, barstte het pandemonium los. Het publiek bestormde het podium, het microfoonsnoer van Mick Jagger werd kapotgetrokken en roadmanager Ian 'Stu' Stewart kreeg een fles tegen het hoofd, maar weigerde zich af te laten voeren naar een ziekenhuis. Bij het tweede nummer, *Hi-heel-sneakers*, was het concert al uitgelopen op een massale kloppartij. Acket's kleerkasten, de politiemensen, al dan niet in burger, en Kurhauspersoneel raakten slaags met de Stonesfans, die het toneel bestookten met losgerukte stoelleuning, armsteunen en zittingen. Rob Bosboom en een handjevol collega's bevonden zich net als de band midden in vuurlinie: 'Ik stond ertussen, op die bühne. Het werd echt gevaarlijk. Op de foto's is te zien dat ik me achter Mick Jagger bevond en dat die meute over de rand van het toneel begint te klimmen. Die stukken stoel vlogen op ons af. Ik zag bloed en ellende, dus ik dacht: Ik moet hier weg. Ik ging opzij tussen de coulissen staan en bleef wel proberen te fotograferen, maar ik was bang ook zo'n stoel voor mijn hoofd te krijgen. Je wilde het vege lijf redden.'

Na een kwartier beëindigde de politie het concert. Halverwege, de Rolling Stones speelden in die tijd zelden langer dan een halfuur. Al snel cirkuleerden de eerste sterke verhalen. De zaal zou vol oude stoelen hebben gestaan, omdat de Kurhausdirectie al had vermoed dat het wel eens mis kon gaan. Politieagenten zouden te paard charges in de zaal hebben uitgevoerd, beweerde Mick Jagger een kleine tien jaar later. Allemaal onzin, volgens Bosboom. 'Wat wel waar is dat Paul Acket zijn vrouw Jos met de kassa heeft opgesloten in het toilet. Bang voor de poet, hoewel dat niet eens zo'n hoog bedrag was. De jongens van Phonogram moesten daar vreselijk om lachen.'

8. Repetitie in het Kurhaus.

9. In het Kurhaus.

10. Charlie Watts, in het Kurhaus.

Rob Bosboom bleef tot het einde, totdat de zaal was ont-ruimd, en maakte als laatste foto een opname van het kale toneel met daarboven het spandoek van Muziek Expres. Acket zou na lang gesteggel over de verantwoordelijkheid voor de uit de hand gelopen avond een schadevergoeding van tienduizend gulden betalen. Bosboom ging naar huis om zijn rolletjes te ontwikkelen. 'Ik heb de Stones na het optreden niet meer gezien. Ik neem aan dat ze zijn teruggegaan naar het hotel.' Wie zich wel bij Hotel Terminus meldde om een reactie uit de mond van de bandleden op te tekenen, was Telegraaf-journalist Henk van der Meyden. Mick Jagger klaagde over het gebrek aan veiligheidsmaatregelen, Brian Jones over het optreden van de politie. Jones bezwoer nooit meer in Den Haag te willen spelen, een voornemen dat hij drie jaar later, toen de groep optrad in de Houtrusthallen, kennelijk was vergeten. Ook dat concert werd weer georganiseerd door Paul Acket, die na de veldslag in de Kurzaal had geroepen: 'Van mijn leven niet nooit.' Het optreden van de Rolling Stones in het Kurhaus was een van die concerten waarvan de mythische status afstraalde op

11. Mick Jagger, Charlie Watts, Keith Richards en tegen het gordijn presentator Jos Brink

iedereen die erbij was geweest of erbij had willen zijn. Tot de bezoekers behoorden Phil Bloom, Mensje van Keulen, Boudewijn Büch en Herman Brood, die sprak van 'een grappige avond'. Ook de Stones zelf zouden de avond niet vergeten. Het was één grote puinhoop, herinnert Keith Richards zich: 'Sheer bloody mayhem.'

Pieter van Oudheusden

Literatuur: René Spork – 'Van mijn leven niet meer': The Rolling Stones in Nederland (1964-1994).

Uitgeverij Scriptum, Schiedam, 1995.

Nico van der Stam, Roel Bentz van den Berg e.a. –

Yesterday. Uitgeverij Voetnoot.

Harry Knipschild – Anton Witkamp en de muzikpers (www.harryknipschild.nl)

Wikipedia (o.a. André van Duin)

12. Brian Jones, Mick Jagger en Keith Richards.

14. Het opruimen van de puinhoop.

15. Roadmanager Ian 'Stu' Steward, aan het hoofd gewond.

Foto's: © erven Rob Bosboom

Een deel van de afgebeelde foto's is verkrijgbaar als handafgedrukte silver gelatin print. Beeldformaat 50 x 50 cm., papierformaat 60 x 60 cm. Genummerd en gesigneerd door Rob Bosboom, oplage 50 exemplaren. Prijs: € 850,- per stuk.

Tevens zijn alle foto's verkrijgbaar als limited edition print op 310 grams barietpapier, beeldformaat: 50 x 50 cm., papierformaat 60 x 60 cm., reliëfstempel van de Bosboom Estate en certificaat van echtheid. Prijs: € 400,- per stuk.

De foto's 4, 5, 6, 9 en 11 zijn ook verkrijgbaar als limited edition print op 310 grams barietpapier op formaat 120 x 120 cm., geplakt op dibond met aan de achterkant een aluminium u-profiel zodat het werk "zwevend" opgehangen kan worden.

Prijs: € 2.000,- per stuk.

13. Mick Jagger.

info@vipsart.nl • www.vipsart.nl